Ч. 189 Пятниця 23 серпня (4 вересня) 1896. Рік VI

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улица Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жаданє і за зложенєм оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в бюрі дневників Люд. Пльона і в ц. к. Старостввах на провінциї:

на цілий рік зр. 2·40
на пів року „ 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:

на цілий рік зр. 5·40
на пів року „ 2·70
на чверть року „ 1·35
місячно . . „ —·45
Поодиноке число 3 кр.

Оповіданє очевидця про різню в Константинополи.

Мимо мирного настрою в цілій Европі і мимо всїх заходів амбасадорів в Константинополи, щоби преці якось завести в Туреччинї якийсь спокій і порядок годї нинї сказати, чи то удасть ся і яка судьба стрітить турецку державу в найблизшій будучности. В найлїпшім случаю будуть мусїли держави европейскі взяти ся навіть до примусових средств. Навіть вже надходять вісти, що на то заносить ся. Анґлїя висилає вже всю свою фльоту середземного моря на турецкі води і приїзд єї сиґналїзовано вже в Атинах. Росия, Франция і Італїя висилають також свої кораблї военні. Австрийска лодь канонїрска „Гум“ одержала приказ плисти до Константинополя, і нинї попливе туди. Навіть Сполучені Держави північної Америки вислали вже один корабель военний до Константинополя а незадовго приїде за ним ще й кілька других. В виду того не від річи буде послухати оповіданя очевидця про різню в Константинополи, котра відносини в Туреччинї довела вже до крайности. Очевидець той доносить до Voss. Ztg. під датою 27 серпня так:

Від вчера 1 год. по полудни єсть в містї страшне заворушенє. В ночи з втірка на середу арештовано в Стамбулї, Кумкапу і Псаматиї множество людий, а в середу рано здавалось, що вже спокій, навіть нїби якось менше було видко войскових патруль на улицях міста як звичайно. Можна було навіть мати надію, що Вірмен, роздразнених справою патріярхату налякано і они будуть сидїти тихо. Нараз о 1 год. роздалось раз по раз кілька вистрілів, за слабих на вистріли з пушок, але за сильних на вистріли карабінові. Коли ми при столї ще розмавляли о тім, що би то значили ті вистріли, наспіла вість, що настав якийсь напад на отоманьский банк. Я пустив ся зараз пішки через Стамбул до Ґалати. Зразу не було нїчого видко, а полїцияни, питані, що стало ся, відповідали „біше йок“ (нема нїчого). Чим близше доходжу до причілка стамбулского мосту, тим більше видко людий на мостї. Незадовго потім виджу, що іде цїла товпа турецка, узброєна в друки і палиці. Нараз чути крик: Тут, тут! (Ловіть, ловіть!). Біжить якийсь бідний Вірменин, а за ним гонить розлючена товпа. Може на десять кроків від мене єго убили. Знакомий менї турецкий ефендї приступає до мене і каже: Пане, ходи звідси, бо тут небезпечно для тебе. Я іду з ним. Товпа завертає зараз в найблизшу улицю і з друками кидає ся на якусь хату та хоче виважити двері. Ми втїкаємо дальше; до нас прилучає ся ще кількох Турків. Наконець приходимо на площу перед мостом де була різня. Там повно людий; 5 до 6 куп покровавленого каміня вказує місце, де убито кількох Вірмен. Недалеко стоїть віз на котрий поскладано трупи. На мостї повно людий. Всї споглядають на якусь хату, з котрої несуть ся якісь глухі удари. „Бак! Бак!“ (Дивись, дивись!) — чути крики — а з другого поверха летить стрімголов на улицю облите кровю тїло якогось Вірменина, за хвилю, летить ще й друге. Надходить якийсь офіцир з 20 вояками; гадаю, що буде робити порядок; де-ж там, став і дивить ся спокійно. Не задовго виджу, що надходять ще й другі вояки та віддїл кінноти, стають перед домом і роблять місце. У вікнї, з котрого летїли трупи, видко що там бють ся. Якийсь безвусий хлопчище показує товпі через вікно блискучу черкеску шаблю; видко як єї прикладають якомусь чоловікові до горла і знову летить труп на долину, за хвильку ще й четвертий. Нараз робить ся знову крик: Тут, тут! Люди розступають ся трохи, а попри нас гонить може яких пятьдесять драбів з піднятими в гору друками. Мої товариші заслонюють мене, я поступаю ся поволи взад, аж ось я посовгнув ся і мало не впав, я станув на кусень людского мозку.

Я не міг вже іти дальше, сїв до фіякра, що над'їхав і казав везти себе до свого бюра. Тимчасом чути, що в Ґалатї все ще стріляють. Там коло трамваю стоїть величезний чотироповерховий будинок, сподом зроблений з тесового каміня. Одну половину в нїм займає отоманьский банк, другу — бюра заряду тютюнового. Заким там ще оглянули ся, влїзло кількох людий і пустились до каси. За ними стали пхати ся і другі. Коли до будинку влїзло може 30 людий, почалось стрілянє. Жандармів стоячих коло дверий убито Відтак влїзло може ще яких 50 — кажуть, що навіть 150 — і замкнено двері. Люди ті казали урядникам, що мають при собі бомби і вибухові материї та відгрожували ся, що висадять цїлий будинок у воздух скоро би хтось важив ся ставити їм опір. Висші урядники з президентом Вінсертом попереду утекли дахом до заряду тютюнового. Цїлу годину тревала стрілянина. Ворохобники стріляли з гори на улицю, товпа з долини на гору. Наконець позволено урядникам по одному виходити з банку і они мусїли тут перетискати ся через товпу узброєну в друки, ножі і револьвери, та оповідати ся якої они народности. В зарядї тютюновім убито одного жандарма і портиєра. Ворохобники держали ся

61)

Дїти капітана Ґранта.

Фантастично - наукова подорож Юлїя Верна.

(Дальше).

II.

В дорозї до Нової Зеляндиї.

На другий день, 27 сїчня умістили ся подорожні на покладї корабля *Макарі* в тїснім шатрі. Господар не відступив женщинам своєї каюти, але они не дуже гнївали ся за ту нечемність, бо та каюта була добра хиба на леговище для медведя.

О пів до першої разом з відпливом моря рушив корабель з місця. Легкий полуднево-західний вітер надував вітрила, які затягали моряки Віль Геллї'ого. Але всї ті люди якось не дуже звивали ся і тому Вільсон хотїв їм помагати. Однако Ґеллї попросив єго, щоби собі сидїв спокійно і не мішав ся до того, що до него не належить, бо у него був звичай радити собі самому — він не потребує нїчиєї ради нї помочи. Віль піяв виразно до Джона, котрий усьміхав ся глядячи на неповоротні рухи осади. Тому Джон зрозумів о що іде і постановив не мішати ся нї до чого, хиба би незручність моряків виставляла на небезпечність корабель.

Вкінци завдяки рукам пятьох людий, часови і проклонам команданта якось вітрила позатягано. Але мимо того корабель ледве сунув ся. Єго скорість спиняла ширина переду і споду та тягар на задї.

Треба було погодити ся і з тим. Цїле щастє, що хоч корабель не міг поспішати, то преці повинен би приплисти до Аокленд за 5 або 6 днїв.

О семій вечером чезли з очий береги Австралїї і сьвітло лїхтарнї морскої в Іден. Филююче море спиняло корабель, він тяжко западав в долини по уступаючих филях. Побут подорожних в шатрі був прикрий з причини сильного трясеня і хитаня корабля, однако они не могли вийти на поміст, бо пустив ся сильний дощ. Отже мусїли сидїти немов у вязници.

Мало з собою говорили, кождий над чимсь роздумував, лише леді Єлена і Мария Ґрант деколи відзивали ся до себе. Ґленарван не міг усидїти на місци, заєдно вставав і ходив; за те майор анї не рушив ся, Джон з Робертом виходили часом на поміст, щоби поглянути на море, а Паґанель сидїв в кутї і бурмотїв щось незрозумілого.

Дня 31 сїчня, отже чотири днї по від'їздї з Іден не уїхав ще *Макарі* і двох третин дороги. Віль Геллї мало займав ся кораблем і позваляв робити морякам, що їм захотїлось. Він рідко показував ся на помостї, але того нїхто не жалував. Нехайби собі й сидїв в своїй каютї той медвідь, але коби лише не запивав ся кождого дня; єго моряки наслїдували єго і нїколи може корабель не був так полишений на ласку Божу як *Макарі*.

Така байдужність примушувала Джона до безнастанної обережности. Колиб не Мільреді і Вільсон то корабель був би нераз перевернув ся на бік під напором филь. Віль Геллї, коли побачив, що они помагають єго людям клящ і кричав, а они, не дуже терпеливі, готові були нераз побити єго та замкнути на спід корабля на цїлу дальшу подорож, але Менґліс здержував їх та втихомирював.

Помимо того непокоїло єго положенє корабля, але не хотїв тревожити тим Ґленарвана і не говорив єму нїчого, лише майорови і Паґанелеви. Мек-Небс радив єму то само, що хотїли зробити Вільсон і Мільреді.

— Як гадаєте, що то конечне, то не повинні ви відтягати ся від обнятя команди над кораблем. Нехай собі той пяниця, як ми впсядемо, знов обіймає команду і нехай затопить ся як єму то подобає ся.

— Добре кажете — відповів Джон — і як буде конче того треба, то я таки так зроблю. Але доки ми на повнім мори, то досить буде пильнувати ся; я і наші моряки не зійдемо з помосту. Аж коли наблизимо ся до берегів, а той Віль Ґеллї не покаже розуму, то буду мати клопіт.

— Чи не могли би ви означити напряму, в якім маємо плисти? — спитав Паґанель.

— То не так легко — відповів Джон — бо наймовірнійше тут нема карти морскої

в банку до десятої години. О тій порі скінчили ся переговори з ними і їм позволено свобідно відійти та вcїсти на анґлїйский корабель. Деякі з ворохобників говорили знаменито по анґлїйски і французски, більша часть були прості люди.

Підчас того коли вела ся борда о банк отоманьский, завелась страшна різня на передмістю Псаматия. І там перші Вірмени зачепили. Розлючена товпа загнала їх там до церкви, де они відтак через три години мусїли боронити ся від товпи і сполученого з нею войска. Подібні, як описані повисше сцени діяли ся також в Асап-Капу, на причілку т. зв. старого мосту в Ґалатї, відтак в Емін-ону, в Тофане і Касім-паша, та в других частях міста, де живуть громадно вірменьскі ґамалї (двигарі).

На другий день рано всї склепи були позамикані. Улиця перед отоманьским банком була вільна і можна було видїти слїди вчерашної борби: побиті вікна, кров, слїди від куль, але нїгде слїду від якоїсь динамітової бомби. Здаесь отже, що бомби були наповнені лиш порохом мабуть в тій цїли, щоби лиш як найбільше покалїчити людий. Улиці поза банком були замкнені войском і від часу до часу було чути стрілянє. Мабуть були там ворохобники, а найскорше ґамалї, котрих войско і товпа зганяли в одно місце і різали.

І в Стамбулї така сама різня. На двірци зелїзницї стягнено машинїста Вірменина з машини і убито. Якогось грецкого робітника покалїчено. Завелась формальна нагінка на Вірмен, а полїция на все дивила ся спокійно і не спиняла. Навіть на мори різано. Кількох Вірмен утекло на лодку; за ними пігнало ся зараз шість чи вісїм лодок турецких і Турки стали їх бити веслами і гаками корабельними. Над'їхала лодка поліцийна, але й зараз завернула назад.

Різня розпочала ся в середу пополудни і тревала цїлу ніч та цїлий день в четвер. В пятницю з рана настав був трохи спокій, але по полудни розпочало ся в Ґалатї і Пері знову стрілянє. Межи Турками пішла була чутка, що султан позволив їм через 50 годин різати Вірмен, але під карою смерти заказав напаствувати людий заграничних. То-ж і кров вірменьска лила ся струями. Кілько вирізано людий, годї знати; але коли зважить ся, що не було улицї і улички, де би не було різнї, і що трупів дуже скоро збирано на вози і вивожено, то число 10.000 (??) не буде за високе, може скорше за низьке. В четвер около 5 год. начислено в Панкальдї за пів години 57 возів повних трупів, а в Стамбулї першого дня, в годину по вибуху революциї за 20 мінут 11 таких возів.

Поступованє полїциї і войска було обурюючe. Замість робити порядок они брали товпу в оборону і помагали їй. Полїция і войско грали ролю гончих псів, і наганяли товпі добичу а відтак дивили ся, як она еї ріже. Серед таких обставин не можна сумнївати ся що таке, однакове в цїлім містї поступованє було з гори наказане.

Допись.

З Журавна.

(Окружна конференция учительска).

Дня 25 і 26 серпня з'їхали ся учителї округа Жидачів і Журавно на конференцию до Жидачева. Дня 25 о годинї 8 рано відправила ся служба Божа в костелї, де явили ся всї учителї обох обрядів під проводом свого інспектора п. Левандовского. По службі Божій удали ся всї до салї шкільної, де п. інспектор коротко промовив до зібраних і заявив, що того дня всї дебати конференцийні будуть вести ся в язицї польскім, а завтра цїлий день в язицї рускім. Сего дня конференция протягла ся аж до години 7-мої вечером, а закінчив еї п. староста Ґалецкий короткою промовою, заохочуючи учителїв Поляків і Русинів до спільної працї і образованя в язицї народнім. П. інспектор запросив відтак на вечер всїх учителїв до касина урядників, де разом з учителями бавив ся дуже охочо до години 12-тої. Дня 26 рано о 8-ій годинї відправила ся співана служба Божа в церкві парохіяльній при хорі учителїв. По службі Божій п. інспектор удав ся до салї шкільної, а по короткій промові в язицї рускім розпочала ся конференция. Всї дебати як Поляки так і Русини вели по руски, а і протоколи списано по руски. Конференция закінчила ся о годинї 4-тій по полудни. На закінченє промовив п. інспектор, заявляючи, що дуже тїшить ся, що конференция відбула ся в порядку і висказав свою подяку всїм зібраним. У відповідь на ту промову піднесено в честь п. інспектора оклик: „най жиє!" Вкінци відспівано в честь Є. В. Цїсаря гимн народний в язицї польскім і рускім.

На учителїв Русинів зробило поведенє і безсторонність п. інспектора дуже миле вражінє.

І. Р. Винницкий.

Перегляд політичний.

Питанє, хто тепер в Росиї стане наслїдником кн. Лобанова в мінїстерстві справ заграничних інтересує тепер не мало цїлий сьвіт політичний. Головно висувають ся дві особи яко можливі до обнятя сеї теки, а то ґр. Шувалов, котрого радо видїли би головно берлиньскі круги фінансові. і ґр Капніcть, амбасадор у Відни. Віденьска праса каже, що ґр. Капніcть має найбільше виглядів, позаяк він єсть таких самих поглядів, що й пок. кн. Лобанов і доси дїлав в дусї его полїтики. Шишкіна уважають загально, яко чоловіка скрайного і росийского шовінїста.

Після новійших вістий з Константинополя число убитих Вірмен єсть далеко більше, як то первістно обчислювано. Сконстатовано мабуть, що на самих кладовищах похоронено 5000 Вірмен. Кілько вкинено в море, годї знати. Всї держави европейскі висилають свої кораблї до Константинополя, щоби не допустити до дальших розрухів.

Посли кретийскі по нарадї заявили консулям, що приймають в засадї концесиї признані Кретийцям султаньским іраде. Дальшу справу має залагодити кретийский сойм.

Новинки.

Львів дня 3 вересня 1896.

— **Доповняючий вибір** одного члена ради повітової в Бродах з ґрупи більшої посїлости, відбуде ся дня 1-го жовтня с. р.

— **Львівска залога** вийде на маневри в околиці Городка і Мостиск в суботу дня 5-го с. м. рано і верне по 8 днях. Нинї розпочали ся в околици Львова спільні маневри XI-го корпуса армії.

— **Огнї.** Дня 27-го серпня вибух огонь в Краснім, золочівского повіта і знищив 8 загород селяньских разом з сегорічним збором. Огонь здаєть ся був підложений.

— **Про духовну місию в Бориничах** пишуть: В днях 16, 17 і 18 серпня відбула ся в Бориничах триднева місия з нагоди 300-лїтного ювилею унії і випала під кождим взглядом величаво. Нарід стягав ся на се торжество навіть з далекої Стрийщини і Бережанщини, так що число участників виносило до 10.000, а до сьв. причастия приступило над 2000. Погода сприяла, тож прибули з процесиями сьвященики з Ляшок, Острова, Дрогович, а навіть зі Станковець віддалених дві милї від Боринич. Проповіди голосили: Всв. о. др. Иосиф Левицкий катихит зі Львова і Всч. оо. Єрон. Кмицикевич віцедекан і парох з Фраги, Вол. Дилиньский парох Ляшок, Ник. Піджарко парох Гаїв і Ник. Струтиньский сотрудник з Острова. Катихизував молодїж і виголосив проповідь на закінченє торжества при хрестї місцевий сотрудник о. Ґв.

— Справдї?

— Менї так здаєть ся. Той корабель їздить лише кіж Іденом і Аоклендом, а Віль Геллї так вже знає ся з тою дорогою, що не потребує карти.

— Гадає певне, що его корабель сам знає дорогу і сам їде — замітив Паґанель.

— Я не вірю в кораблї, що знають ся на такій штуцї і причуваю, що будемо в немалім клопотї при побережи, коли Віль буде пяний.

— Маймо надїю, що близкість землї схамене его — сказав Паґанель.

— Отже — спитав майор — то ви на случай потреби не уміли би довести корабля до Аокленд?

— В нїякий спосіб без карти того побережа — відповів Джон. — Доступ там незвичайно небезпечний; то цїлий ряд малих заливів як на побережи Норвеґії і треба мати богато досьвіду, щоби виминути численні скали на днї того моря. Они там такі, що вода попокриває їх лише на кілька стіп, а удару о них не видержить корабель хочби й найсильнійший.

— На такий спосіб — сказав майор — не булоби що робити, хиба висїсти на берег.

— Так — відповів Джон — і то коли би удало ся.

— А то сумна крайність — замітив Паґанель — бо ті береги негостинні; на них так само небезпечно як і перед ними.

— Говорите о Маорісах? — спитав Менґлїс.

— О них, друже; знаю що о них говорять на цїлім Індийскім океанї. Они не такі як боязливі і приголомшені Австралїйцї. То племя розвите і жаднé крови, лакомі на людске мясо людоїди; від них не надїйсь милосердя.

— Отже коли капітан Ґрант розбив ся на побережи Нової Зеляндиї — сказав майор — то ви не радилиб его шукати?

— На побережи ще можна — відповів ґеоґраф — бо може найшлись би які слїди *Брітаннії*, але не в серединї краю, бо то нї пащо не здалось би. Хто з Европейцїв запустить ся в глубину острова, попаде між Маорісів, а хто попаде в їх руки, погибне. Я вас намавляв до дороги через пампаси в Арґентинї, через полудневу Австралїю — але не буду вас заохочувати, аби ви пускали ся стежками по Новій Зеляндиї. Нехай нас Бог провадить і охоронить від стрічи з тими лютими людьми.

Побоюваня Паґанеля були аж надто оправданї. Розголос о Новій Зеляндиї страшний, а дати, що вяжуть ся з еї відкритем, записані кровію.

Тяжка переправа почала тревати за довго. Дня 2-го лютого, шість днїв по від'їздї з Іден, не було ще видко з корабля Аокленду. Однако вітер був добрий, полудневo західний, але перешкаджала ему водна струя; тому бриґ ледве посував ся. Море було неспокійне, лихі машти не уміли ему оперти ся як треба, а тяжкий корабель лише з трудом добував ся на верх филь і тріщав за кождим їх ударом. На щасте Віль не спішив ся і не напружав вітрил, а то були би машти повалили ся. Отже Джон Менґлїс міг надїяти ся, що та лиха будова допхає ся до порту без нїякого нещастя, лише то було ему прикро, що его товариство мусїло зносити таку невиготу на тім кораблі.

Але нї леді Єлена нї міс Ґрант не нарікали, хоч безнастанний дощ примушував їх сидїти в шатрі — а там було невигідно, бо не було воздуха і трясло. Тому деколи виходили на поміст помимо слоти, доки аж більша злива не загнала їх назад до їх криївки.

Товариші старали ся їх забавити; Паґанель оповідав історий — але ему не вело ся. Всї засумовані гадкою нещастної виправи не могли займати ся оповіданем ґеоґрафічних подробиць о Арґентинї, Австралії, або замітками о Новій Зеляндиї. До того незнаного і сумної слави краю, плили они не з охоти, але немов на приказ долї.

Найгірше було положенє Ґленарвана. Мало показував ся в шатрі, не міг видержати на місци. Его горяча, нервова вдача, не могла замкнути ся поміж чотирма стінами. Пересидів на помостї день і ніч не дбаючи на дощ і то стояв опертий о поруче то проходжував ся неспокійно. З его зболїлого лиця видко було, що не міг погодити ся з долею. Щасливому і сильному як він чоловікови, не стало нараз щастя і власти.

Не відступав его Джон і терпів разом з ним прикрости непогоди. Як раз того дня розглядав ся льорд при помочи дальневида з незвичайним занятем по мори, кождий раз, коли лише розступила ся на хвилю окружаюча ко-

Рудович. Духовеньство деканата ходорівского під проводом Впр. о. декана Рудницкого з Черча трудило ся дуже ревно і щиро, а шоби мати поняте о тій праци, годить ся піднести, що декотрі отцї сповідали 11 годин одної днини, а Всч. о. Гаврилюк з Ілова закінчив богослужене дня 18 серпня о год. $5\frac{1}{2}$ по полудни, запричащавши 1500 вірних. То й не дивно, що результат був дуже сьвітлий. А вже-ж найбільше признане належить ся безперечно Впр. др. Левицкому. Він своїми знаменитими і з глубини серця пливучими проповідями так пригягнув нарід, що многі цїлі три дни не відходили з Боринич. Проповідий виголосив три: а) о унії, о роцї ювілейнім і о відпустї, б) о цїли чоловіка, в) о IV-ій заповіди Вожій з увзглядненем відносин парохіян до своїх парохів. До піднесеня торжества, причинив ся також много красний сьпів хору міщаньского з Роздолу. На закінчене торжества вкопано хрест з написию: „На памятку 300-лїтного ювілею Унії“ а о. Рудович виголосив відповідну проповідь „о хрестї“.

— **Убийство.** Оногди найшли люди при дорозї з Чернівцїв до Михальча в рові убитого селянина. Був то господар з Михальча Аксентий Дорош. Жандармерия почала енерґічно слїдити за злочинцями і винайшла їх в особах власної жінки убитого, Аксанї Дорош і еї любовника Олекси Поповича. Дорошеву арештовано і опа призвала ся до вини, а Попович втїк.

— **З любови....** Серля Харап, 27-лїтна жидівка, родом з Залозець, залюбивши ся в тамошнім командантї стациї жандармериї, постановила вихрестити ся. В тій цїли виїхала она до знакомих в Княгининї на Гірцї під Станиславовом і тут у великій тайнї почала приготовлятись до нової віри. Наконець перехід на віру греко-католицку відбув ся в середу 25-го серпня в катедральній церкви станиславівскій о 8 годинї рано. Неофітка приїхала до церкви в строю весїльнім, з миртовим вінцем на голові в товаристві жандарма з набитим карабіном. Акту хрещеня довершив о. крил. Ткачуник; дістала імена: Мария Софія.

— **Зухвальні злодії.** В ночи з 21 на 22 вересня, коли дім приходский в Малковичах під Перемишлем потапав у глубокім снї, шайка злодїїв вдерла ся до него і наробила немало шкоди. Крізь відчинене вікно злодії влїзли до салї і випорожнивши еї, прейшли до двох инших комнат, де спала родина приходника. На пальцях тихесенько звивали ся они, спрятуючи, що дало ся, — гроші, годинники, перстенї і таке инше. Розбили також комору, шпихлїр та пивницю і ґаздували там по своему. Словом — приходство в Малковичах виглядало як по війнї. На донесене пошкодованого пароха наспіла жандармерия журавецка і скоро попала на слїд злочинцїв. По тім слїдї зайшли жандарми в лїсок г. зв. „Берізки“ і відшукали покрадені річи. Сейчас обсаджено лїсок людьми і виловлено злодїїв. При тій нагоді один з них мало-що не позбавив жандарма житя. Показало ся, що злодїї були зорґанїзовані і не з аби-яким вихованем приступали до славного дїла. О 10-ій годинї у вечір давали собі знаки вистрілами з револьверів (під покривкою маневрів). А над раном — як кажуть — один з них вистрілив з рушницї — мабуть на віват....

— **Державна промислова школа в Чернівцях** складала ся в мин. роцї шкільнім з двох відділів: а) для промислу і б) для торговлї. В відділї для промислу було 217 учеників; після народности 95 Нїмцїв, 47 Русинів, 47 Поляків, 28 Румунів, а після віроісповіданя 77 римо-, 35 греко- і 1 вірм.-католицких, 40 православних, 12 протестантів і 52 жидів. В другім відділї (для торговлї) було 83 Нїмцїв і 1 Румун, а по віроісповіданю 6 римо- і 1 вірм.-кат., 1 православний і 76 жидів.

— **Зручний обманець.** Якийсь Торнак в Нїмеччинї допустив ся там кільканайцять обманьств в такий спосіб: Зголошував ся до банку і жадав кількасот зр. посички. В застав давав книжочку каси щадничої з иншого міста, звичайно на значно висшу суму, як жадав позички. Щоби оправдати позичку, оповідав в банках, що осїв в дотичнім містї, наймив вже мешкане і закладає робітню. Такому чоловікови не вагували ся банки удїляти позички і таких банків в різних нїмецких містах було кільканайцять. Однако всї они завели ся на честнотї п. Торнака, бо по якімсь часї переконували ся, що книжочки кас ощадности фальшовані. Послїдних таких обманьств допустив ся Торнак на прускім Шлеску, а що в Нїмеччинї вже его майже всюди знають і розписано за ним гончі листи, то здаеть ся, що обманець схоче перенести ся до Австриї а особливо до Галичини і вести тут дальше свою роботу. Длятого прускі власти переслали оногди остережене перед тим зручним обманцем до Львова.

— **Цікаве вилїчене.** В шпитали ім. архікнязя Рудольфа у Відни находив ся 13-лїтний хлопчина, котрий зі страху перед злим сьвідоцтвом попав в такий стан задеревіня, що стратив цїлком мову. Всї способи, яких уживали лїкарі, щоби его вилїчити, не помагали і аж в крайности звернено ся до гіпнози. І справдї проф. Крафт-Ебінґови удало ся через примінене т. зв. суґґестиї вербальної вернути хлопчинї мову так, що він тепер говорить і навіть ще чистїйше і плавнїйше як перед недугою.

— **Величезний пожар** навістив в пятницю рано місто Гамбурґ, а то часть міста на острові Штайпвердер і знищив фабрику оловяного цукру. Огонь тревав цїлий день і наробив шкоди на 3 мілїони 200 тисячів марок. В огни попекло ся кількоро людий. В наслїдок того огню утратило роботу около 6000 робітників, занятих переважно в тій великаньскій фабрицї. Властителем фабрики було товариство акцийне.

Штука, наука і література.

— **„Зорі“ ч. 16** містить: Продовжене повісти Н. Левицкого „Не той став“; — дальшу часть, „Нових поетичних творів Ст. Руданьского“; — початок оповіданя Мих. Петрушевича „Градобур“; — продовжене перекладу Ст. Руданьского „Ігор Сїверский“; — продовжене статї дра І. Роллього „Жінки при чиигриньскім дворі в другій половинї XVII віку“; — оповістки і критичні замітки, біоґрафію Мих. Петрушевича та хронїку і біблїоґрафію. З ілюстраций містить се число „Зорі“ портрет Мих. Петрушевича, „Напад“ з образу І. Зубера і рисунок Фед. Флїнцера „Ґенїяльна гадка“. В додатку розіслано з тим числом 15-ий аркуш III-го тому „Росийско-україньского словаря“.

ТЕЛЕҐРАМИ.

Константинополь 3 вересня. Надзвичайний трибунал, зложений з 6 Турків, двох Греків двох Вірмен, установлений для веденя слїдства против арештованих за послїдні розрухи Вірмен, розпочав вчера свою дїяльність.

Константинополь 3 вересня. На вчерашній конференциї амбасадорів постановлено передати Портї через драґомана австро-угорскої амбасади устне зборне представлене в справі послїдних подій на Кретї. Постановлено також відповісти устною зборною нотою на ноту Порти з 28 серпня в справі подій в Константинополи.

Константинополь 3 вересня. Прибув тут французкий авізовий торпедовець, яко другий корабель стацийний. Ситуация взагалї поправила ся, склепи поотвирано і торговля знову оживила ся.

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий.

рабель мрака. Джон приступив до него.

— Чи Ваша Милість хочете добачити землю?

Ґленарван похитав головою на знак запереченя.

— На кождий спосіб Ваша Милість хотїли би чим скорше висїсти з того корабля — говорив дальше капітан. — Вже від трийцятьох шістьох годин повинні би ми бачити сьвітла в Аоклендї.

Ґленарван не відповів. Глядів заєдно в даль, а тепер обернув ся і став дивити ся в сторону звідки віяв вітер.

— Земля не в тамтій сторонї — сказав Менґліс — треба дивити ся в противну сторону.

— Але-ж я не глядаю землї — відповів Ґленарван.

— А чогож?

— Мого яхту, мого *Дункана!* — сказав Ґленарван гнївно. — Він повинен би бути в тих сторонах. Маю причуте, що стрічу его на тій морскій дорозї між Австралїєю а Новою Зеляндиєю.

— Нехай нас Бог хоронить від такої стрічі.

— А то чому?

— Ваша Милість забули, яке наше положене. Що ми зробили би з тим бриґом, коли-б став за ним гнати *Дункан?* Навіть не можна на такім корабли утечи.

— Ви Джоне говорите о утечи?

— Так, мильорде! Ми не могли би утечи. Нас діґнали би і ми попались би в руки тих розбійників — а Бін Джуіс доказав, що не лякає ся злочину. Менї не іде о моє власне жите, ми боронились би до останку. Але що булоби потім? Що сталось би з леді Ґленарван і Мариєю Ґрант?

— Бідні женщини — шепнув Ґленарван. — Знаєте Джоне, що менї серце пукає і нераз нападає мене розпука. Здаєсь менї, що стрітять нас нові нещастя, що небо з нами боре ся. Страх мене здіймає. І не о мене менї ходить, але о тих, котрих люблю, а котрих і ви любите.

— Будьте спокійні, мильорде — відповів Джон — нема чого бояти ся. Наш корабель не уміє спішити ся, але посуває ся. Віль Геллї скотина, але-ж я тут і коли при березї буду видїти яку небезпечність, то виведу корабель на повне море. З тої сторони нема чого бояти ся, або дуже мало. Що иншого коли-б прийшло ся стрітитись з *Дунканом.* Нехай нас Господь стереже перед тим. І як Ваша Милість хочете его побачити, то хиба длятого, аби перед ним утечи.

Джон говорив правду. Стріча з *Дунканом* була би згубою для корабля, на котрім плили, а однако тої стрічи можна було надїяти ся на тім мори, по котрім розбійники могли безпечно їздити. Однако ще того дня яхт не показав ся і надійшла вже шеста ніч від виїзду з Твофольд, а доси не лучило ся нічого такого, чого Джон побоював ся.

(Дальше буде).

З друкарнї В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебери.